

ЗА НАДЗОРНАТА ФУНКЦИЯ НАД ОДИТА ВЪВ ВЕЛИКОБРИТАНИЯ ПО ВРЕМЕ НА БРЕКЗИТ

Дияна Банкова

Докторант във ВУЗФ – София

Асистент одитор в

„Мур Стивънс България – Одит“ ООД

diyanabankova@gmail.com

Ключови думи:	Резюме
Брекзит	Статията има за цел да отрази една от най-важните промени, която ще рефлектира върху глобалната икономика – излизането на Великобритания от Европейския съюз [Brexit (British Exit)]. Тази промяна ще се отрази на целият ЕС, както и на международната търговия. Това ще рефлектира и върху одиторската професия, затова е необходимо да се проследи финансовата политика, която прилага Обединеното кралство. Регулаторът във Великобритания, който е отговорен за финансовата стабилност, е Financial Reporting Council. Отличава се с по-различната си структура на управление и действие. Регламентирано е да се осъществява надзор над: счетоводителите, одиторите и актюерите съгласно корпоративното управление на Обединеното кралство. Тяхната надзорна политика над одиторите обхваща и допълнителни превантивни мерки срещу: финансиранятия на тероризъм, изтичането на пари и други финансови престъпления. Целта е да се насърчава прозрачността и почтеността в бизнеса. Основната работа на тази институция е насочена към инвеститорите и всички, които разчитат на информацията, публикувана във финансовите отчети.
Одит	
Надзор	
Инспекции	
Изтичане на пари	
Финансиране на тероризъм	
Актюери	
Корпоративна отговорност	

В медиите възникнаха редица спекулации по отношение напускането на Великобритания от Европейския съюз (ЕС) и на това как ще се отрази във финансовия свят на глобалната икономика. Тези индикации насочиха вниманието на аудиторията и бизнеса като цяло към: регулаторите, счетоводителите и одиторите.

Целта на настоящата статия е да се представи как функционира органът,

регулиращ одиторската професия по време на Брекзит, и по този начин да се проследят добрите практики за надзор. Това може да се осъществи с изпълнението на следните задачи:

- ✓ проучване на значими мнения, свързани с Брекзит и отражението върху икономиката;
- ✓ преглед на дейността на *Financial Reporting Council (FRC)*;
- ✓ отразяване на добрите практики за надзор.

Поради тези причини е необходимо да се извърши преглед на значими мнения. Едно тях е на **PwC** и гласи, че оттеглянето на Великобритания от ЕС няма да има ефект върху начина на финансово отчитане към момента. Съществена причина е, че „предприятията трябва да обмислят последиците за данъчното счетоводство”¹, които ще настъпят след 29 март 2019 година.

Още едно от мненията по този казус на голямата одиторска компания *Ernst & Young (E&Y)* е, че трябва да се разгледа потенциалният ефект от Брекзит. В частност, докато се изготвят докладите, ще бъдат засегнати освен Великобритания и държавите от ЕС, които имат финансови отношения. Една от препоръките на **E&Y** е, че „може да се наложи да се направят допълнителни оповестявания в коментарите на ръководството или в бележките към финансовите отчети, за да се отчетат потенциалните последици от Brexit”².

Позицията на **ICAEW** (*Institute of Chartered Accountants in England and Wales*) по тази теза е малко по-детайлна. Те представят резултатите от напускането на Великобритания от ЕС в краткосрочен и дългосрочен план. В краткосрочен аспект се предполага, че няма да настъпят радикални промени във финансовото отчитане, които да засегнат дипломираните експерт-счетоводители. Хипотезата за дългосрочен вариант предполага, „че Великобритания, ако е възможно, би се отказала от използването на международните стандарти”³, както и се представят последиците и промените от това начинание.

Друго мнение по този въпрос е на **Michel Barnier**⁴, според когото „британските банки ще загубят правото да правят бизнес в ЕС след Брекзит”⁵.

¹ Brexit—Income tax accounting implications, PwC, Jennifer Spang, published on: March, 29, 2017, <<https://www.pwc.com/us/en/cfodirect/assets/pdf/in-brief/us-2017-11-brexite-income-tax-accounting-implications.pdf>>, last available on: 21.11.2017/5:18p.m.

² Brexit and the implications for tax accounting, Issue 123/March 2017 EYGM Limited, <[http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/IFRS_Developments_Issue_123:_Brexit_and_the_implications_for_tax_accounting/\\$File/Devel123-Mar2017.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/IFRS_Developments_Issue_123:_Brexit_and_the_implications_for_tax_accounting/$File/Devel123-Mar2017.pdf)>, last available on: 22.11.2017/2:18p.m.

³ Brexit: the implications for financial reporting in the UK, ICAEW <<https://ion.icaew.com/talkaccountancy/b/weblog/posts/brexit-the-implications-for-financial-reporting-in-the-uk>>, last available on: 22.11.2017/1:18p.m.

⁴ Френски републикански политик, който от декември 2016 г. е бил главен водещ преговарящ за „Брекзит“.

⁵ Британските банки губят право да работят в ЕС след „Брекзит“, Публикувана на: 20/11/2017 15:22

Освен това споделя, че „банките ще загубят така наречения си „финансов паспорт“ в ЕС, който им позволява да предлагат услугите си на пазар от 500 милиона потребители и 22 милиона предприятия в цяла Европа“⁶.

Анализът на **BBC**⁷ не е по-оптимистичен от гореизложеното мнение. Посочени са част от последиците за икономиката на Обединеното кралство. Тези изменения довеждат до съществена несигурност в бизнеса. Наблюдава се забавяне на инвестициите в бизнеса; проследено е изменението на курса на цените на британския паунд и на акциите, както и корелацията на лихвените проценти на банките; налице е повишаване на цените на жилищата; по отношение на социално-политическия живот се овладява миграцията; образува се търговски дефицит чрез по-големия внос на стоки и услуги и по-малкият износ на световния пазар.

Мненията и хипотезите може да продължат да бъдат анализирани, но по-важното е, че тази промяна според всеки един източник ще рефлектира на икономиката и бизнеса. Това обстоятелство е индикатор за одиторите във Великобритания, както и на чуждестранните им колеги.

*Поради тези факти и обстоятелства е извършено изследване в настоящата статия към функционирането на регулатора **Financial Reporting Council (FRC)** във Великобритания. Този орган следи за устойчивостта на финансовата политика на Обединеното кралство, затова е важно да се разгледа по-детайлно.*

Дейността на **FRC** е по-различна като структура на управление и обхват на правоспособност. **The Professional Oversight Board** е звено от **FRC**, което представлява „регулаторен орган в Обединеното кралство, специализиран в счетоводните, одиторските и актюерските професии“⁸.

По време на Брекзит ролята на одиторската професия е още по-значима, затова се представя надзорната функция върху одиторската дейност. Проверките на ангажиментите на одиторите се основават главно на доказателствата в одиторското досие. Въпреки това заключенията от инспекциите се базират и на допълнителни обяснения, предоставени от одиторския екип по конкретния ангажимент като част от доказателствения материал от инспекцията. Работата по одиторските проверки е обект на процедури за контрол на качеството, които формулират крайна оценка на одиторската практика. Оценъчната скала на крайните оценки е представена по-долу.

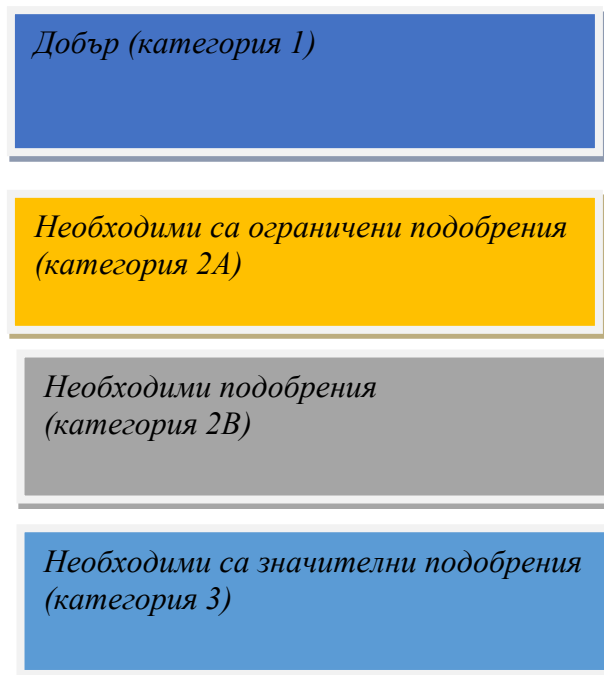
< <http://www.novini.london/.com>>, последно влизане на: 22.11.2017/09:51

⁶ пак там.

⁷ How has the economy fared since the Brexit vote?, By Tim Bowler Business reporter, BBC News, 28 March 2017, <<http://www.bbc.com/news/business-36956418>>, last available on: 22.11.2017/2:18 p.m.

⁸ Financial Reporting Council, <https://en.wikipedia.org/wiki/Financial_Reporting_Council#Structure>, last available on: 15.11.2017/3:07 p.m.

Фигура № 1. Използват се четири категории за оценяване на практиката⁹:

Съгласно правилата на Съвета ежегодно се провеждат пълни проверки на големите одиторски компании, а на всички останали през тригодишен цикъл. Тези инспекции обхващат одити на предприятия от обществен интерес и преглед на извършените политики и процедури от фирмите в подкрепа на качеството на одита.

Освен тези проверки **FRC** подsigурява обществото и бизнес интересите му чрез интегрирането на допълнителни проверки на: одитните комитети, тематични проверки, банки, като и на *одитори на дружества, регистрирани извън Европейското икономическо пространство (ЕИП)*, които са издали ценни книжа на регулираните пазари на ЕС.

По-специално, директивата и законодателството в Обединеното кралство изискват **FRC**, в качеството си на компетентен орган на Великобритания, да подлага регистрираните одиторски дружества от трети страни на своите системи за надзор и прегледи за осигуряване на желаното качество. Основният принцип е, че всички одитори на компании, които търгуват на регулираните пазари на ЕС, следва да подлежат на регулиране, независимо от това къде е седалището на съответния емитент.

Съгласно доклада на **FRC** се прилагат *3 подхода* по отношение на инспекциите на одиторите от третите държави, които са представени в таблична форма по-долу.

⁹ Audit Quality Inspections Annual Report 2014/15, 29 May 2015, Financial Reporting Council, p. 14.

Таблица № 1. Инспекции на FRC на одитори от трети държави

Одитори, които не подлежат на проверка от FRC, тъй като комисията се доверява на системата на инспекция в техните държави.	ЕК разработва еквивалентна система за надзор в някои държави, като тази на ЕС и е определен срок за постигането на тази еквивалентност. (Тези одитори не подлежи на проверка от FRC)	Държави, които подлежат на инспекции от FRC, съгласно Article 45 ¹⁰
Абу Даби	Бермуда	Аржентина
Австралия	Каймановите острови	Азербайджан
Бразилия	Египет	Бахрейн
Канада	Мавриций	Барбадос
Китай	Нова Зеландия	Чили
Дубай	Русия	Дубай
Индонезия	Турция	Грузия
Остров Ман		Хонг Конг
Япония		Индия
Жарсе		Израел
Малайзия		Йордания
Сингапур		Казахстан
Южна Африка		Кения
Южна Корея		Кувейт
Швейцария		Ливан
Тайван		Мароко
Тайланд		Нигерия
Съединените Американски Щати		Оман

¹⁰ Првило на Европейската комисия.

		Пакистан
		Папуа Нова Гвинея
		Катар
		Саудитска Арабия
		Виетнам
		Замбия
		Зимбабве

Източник: *Audit Quality Inspections Annual Report 2014/15, 29 May 2015, Financial Reporting Council, p. 29.*

Тази мярка за сигурност на проверка на избрани държави не е случайна. Поради наличието на различни престъпления като: *тероризъм, изпиране на пари и други финансови измами и злоупотреби* е предприет подобен способ за по-висока протекция на обществените интереси.

Позицията на **Banker's Academy**, свързана с изпирането на пари в Обединеното кралство, е, че представлява „продължаващ проблем“ за една от най-големите икономики в Европа. Поради причината, че Великобритания е „голям международен финансов център, той е уязвим за пране на пари чрез отношенията си с други държави“¹¹. Според британските автори тази държава винаги се стреми да сигнализира при наличието на подозрителни транзакции. Това се осъществява чрез – *The Proceeds of Crime Act om 2002; The UK Money Laundering Legislation om 2007 година* и прилагането на изискуемите обучения (AML/CTF¹²), свързани с противодействието на изпиране на пари.

Практическото ръководство *The Joint Money Laundering Steering Group*, посветено на предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма, представя темата в детайли. „В Обединеното кралство съществува дългогодишно задължение за въвеждане на ефективни процедури за откриване и предотвратяване на прането на пари“¹³, като правилата са насочени към финансовите институции и датират още от 1993 година.

Този тип престъпления се описват в различни актове според английското законодателство. В методическото ръководство на **FRC** са разписни и различни действия за превенция срещу финансовите измами, като една от тях е – **финансовият одит**.

¹¹ Anti Money Laundering (AML) in United Kingdom, <<http://bankersacademy.com/resources/free-tutorials/57-ba-free-tutorials/607-aml-uk-sp-635>>, last available on: 27.11.2017/4:39 p.m.

¹² Anti-Money Laundering/Counter Terrorist.

¹³ The Joint Money Laundering Steering Group, Prevention of money laundering/ combating terrorist financing, Guidance for the UK Financial Sector Part I June 2017, p. 7.

Провеждането на този тип инспекции към одиторите на рискови държави с потенциал за финансови престъпления е явен признак за дейността и ефикасността на **FRC**. Освен повишаване на качеството на одита те се стремят да подобрят корпоративното управление на тази страна.

Корпоративното управление представлява системата, чрез която компаниите са правилно насочени и контролирани. Управителните съвети са отговорни за управлението на техните дружества. Освен чрез одиторските действия, които са включени в този тип управление, целесъобразната корпоративна политика също служи като механизъм за превенция.

Принципите на *Кодекса за корпоративно управление на Англия* за дружествата се изразяват в следното:

- „1. публично оповестяват своята политика за това как ще изпълняват своите отговорности;
2. да разполагат с политики за управление на конфликтите на интереси във връзка със собствеността на управление, които трябва да бъдат публично оповестени;
3. наблюдават компаниите, в които инвестират;
4. да установят ясни насоки за това кога и как те ще представят своите дейности;
5. да дадат готовност за колективно действие с други инвеститори, когато е уместно;
6. имат ясна политика за гласуване;
7. периодично докладване за своите дейности по управление и гласуване.”¹⁴

Друг отличителен белег на функциониране съгласно доклад на **Financial Reporting Council**¹⁵ е широкото използване на актюери и актюерска информация: в застраховането, формирането на пенсиите, инвестициите, ценообразуването. Актюерите са лицензирани физически лица, чиято работа се характеризира с математическите модели на работа.

Според други нормативни документи на Съвета са оповестени шест фактора (които помагат регулирането на качеството на актюерската работа:

- ✓ „надеждност и полезност на актюерските методи;
- ✓ технически умения на актюерите;
- ✓ съобщаване на актюерска информация в съответните съвети;

¹⁴ The UK Corporate Governance Code, September 2012 <[https://www.frc.org.uk/getattachment/e322c20a-1181-4ac8-a3d3-1fcfbcea7914/UK-Corporate-Governance-Code-\(September-2012\).pdf](https://www.frc.org.uk/getattachment/e322c20a-1181-4ac8-a3d3-1fcfbcea7914/UK-Corporate-Governance-Code-(September-2012).pdf)>, last available on: 29.11.2017/9:24 p.m.

¹⁵ FRC, Discussion Paper, Promoting Actuarial Quality, May 2008, p.8.

- ✓ етика и професионално поведение;
- ✓ работна среда;
- ✓ други фактори извън контрола на актюерите¹⁶.

От гореизложеното могат да се обобщят следните **изводи**: Великобритания води много по-различна политика по отношение на надзорната дейност над одиторите. Тя обхваща и други направления като извършването на инспекции на одиторски дружества регистрирани извън *ЕИП*; следи се обстойно за съмнителни финансови операции. В тази връзка се контролира и за спазването на принципите за корпоративна социална отговорност, както и за прозрачността на актюерската професия.

Великобритания определено води много по-отличаваща се политика по отношение на надзорната функция и по запазването на стабилността на своята икономика. Нейното развитие ще продължи да представлява интерес за аудиторията, ако се осъществи напускането ѝ от ЕС през 2019 година. Надзорните функции на Обединеното кралство се открояват с: различните видове инспекции над одиторските компании; строгите регулации, свързани с нелегалните финансираня, на които одиторите трябва да обръщат сериозно внимание; структурата и упражнявания надзор върху актюерите; корпоративната отговорност на ръководството на предприятията. Тези надзорни функции са важна част за коректното функциониране на бизнес-средата в 21 век и могат да послужат като добра практика за финансовата политика на една държава.

Библиографска справка:

1. *Audit Quality Inspections Annual Report 2014/15, 29 May 2015, Financial Reporting Council.*
2. *FRC, Discussion Paper, Promoting Actuarial Quality, May 2008, p. 8.*
3. *The Joint Money Laundering Steering Group, Prevention of money laundering/ combating terrorist financing, Guidance for the UK Financial Sector Part I, June 2017.*
4. <http://www.novini.london/>
5. <http://bankersacademy.com/resources/free-tutorials/57-ba-free-tutorials/607-aml-uk-sp-635>
6. <http://www.bbc.com/news/business-36956418>

¹⁶ Financial Reporting Council, January 2009, Promoting Actuarial Quality Summary of Responses to Consultation and Actuarial Quality Framework, <<https://www.frc.org.uk/getattachment/33f5aff3-ee0e-48dd-9657-7576ff3eab2b/PromotingactuarialQualityfeedbackanalysisfinal.pdf>>, last available on: 01.12.2017/1:24 p.m.

7. https://en.wikipedia.org/wiki/Financial_Reporting_Council#Structure
8. [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/IFRS_Developments,_Issue_123:_Brexit_and_the_implications_for_tax_accounting/\\$File/Devel123-Mar2017.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/IFRS_Developments,_Issue_123:_Brexit_and_the_implications_for_tax_accounting/$File/Devel123-Mar2017.pdf)
9. <https://ion.icaew.com/talkaccountancy/b/weblog/posts/brexit-the-implications-for-financial-reporting-in-the-uk>
10. <https://www.frc.org.uk>
11. <https://www.pwc.com/us/en/cfodirect/assets/pdf/in-brief/us-2017-11-brexit-income-tax-accounting-implications.pdf>

ABOUT THE SUPERVISORY FUNCTION OF THE AUDIT IN THE GREAT BRITAIN ON TIME OF BREXIT

Diyana Bankova

PhD Student at VUZF University – Sofia

Audit Assistant – Moore Stephens Bulgaria Audit LTD

Key words:	Summary
Brexit Audit Supervision Inspections Money Laundering Financing of Terrorism Actuaries Corporate Responsibility	The article aims to reflect one of the most important changes that will affect the global economy – Britain's exit from the European Union [Brexit (British Exit)]. This change will affect the whole of the EU as well as international trade. This will also affect the audit profession, so it is necessary to trace the financial policy implemented by the United Kingdom. The UK regulator responsible for financial stability is the Financial Reporting Council. It is distinguished by its different structure of management and action. It is regulated to supervise: accountants, auditors and actuaries, according to the United Kingdom corporate governance. Their oversight policy over auditors also includes additional preventive measures against: terrorist financing, money laundering and other financial crimes. The aim is to promote transparency and integrity in business. The main work of this institution is to protect the interests to the investors and all who rely on the information published in the financial statements.